

EDUARDO DE FILIPPO, «Els fantasmes som nosaltres»

La vida que continua és la tradició. Si un jove sap fer servir la tradició de manera justa, ella pot donar-li ales. I quina és la manera justa? És l'estudi, l'aprofundiment de les experiències de qui ha viscut abans que ell. Només després d'haver estudiat, aprofundit i respectat la tradició, es té el dret de donar-li un cop de peu i deixar-la de banda, sempre però amb la consciència que en som deutors, com a mínim, d'haver contribuït a aclarir-nos les idees.

Naturalment, si restem ancorats en el passat, la vida que continua esdevé vida que s'atura, però si ens servim de la tradició com d'un trampolí és obvi que saltarem força més amunt que si partíssim de terra. I a més a més, a mi em sembla que no hi ha ningú que parteixi realment de terra. Hi ha qui no vol reconèixer que ha pres alguna cosa a qui ha viscut abans que ell i aleshores, amb caràcter general i sobretot en relació amb un mateix, aquest esdevé un lladre.

De seguida vaig sentir la necessitat d'expressar-me també com a autor i als disset anys vaig començar a escriure rèpliques per a mi i per als altres, i més tard escenes, després actes únics i després comèdies. La vida al voltant

meu, el seu desenvolupament, la meua interpretació de l'existència col·lectiva i individual de l'home eren a la base de les meves obres teatrals, però quan alguna vegada he tingut necessitat de servir-me de la tradició, ho he fet sense vacil·lar i sense amagar-ho.